№ 19 (414). РІК ВИДАННЯ XIX ЦІНА 1 КРБ. КИЇВ. ЖОВТЕНЬ 1959

ПЕРЕЦЬ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

РОЗПОЧАВ АКТИВНУ ПІДГОТОВКУ ДО ЗИМИ

У цьому номері:

★ *Як дорослі дяді у „довгої лози“ граються (стор. 2).*

★ *Гроші беруть, а брак дають (стор. 3).*

★ *Коли „святі“ тешуть, а коли брешуть (стор. 4-5).*

★ *Лектор і орангутанг (стор. 6).*

★ *Торгуємо, гарантуємо, шукаємо... (стор. 6).*

★ *Смачні ковбаси і злодюги, на них ласі (стор. 10).*

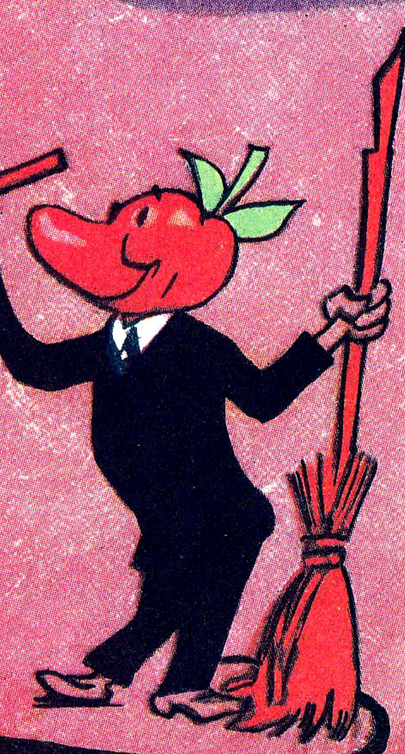

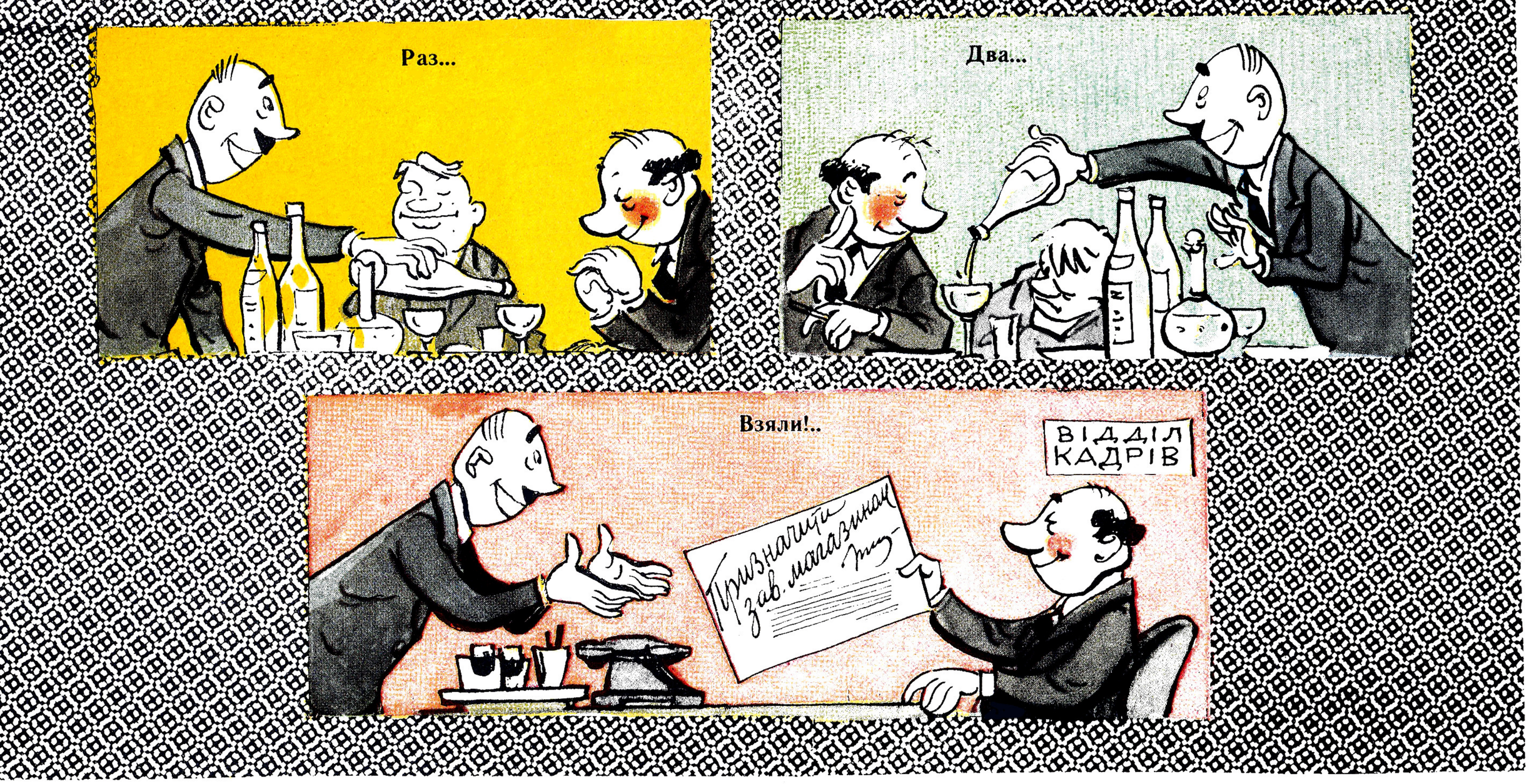

Мал. БЕ-ША

Довга лоза

Зібралися якось керівники Комишнянського району, щоб підбити підсумки свого господарювання.

— Щось не дуже густо, — розвів руками голова виконкому райради депутатів трудящих Іван Максимович Мартиненко.

— Знову ми в хвості опинилися, — гірко промовив секретар райкому КП України Олексій Захарович Кожушко. — Маємо добру втіху: змагалися, змагалися з сенчанами, а в них, куди не кинь, показники мало не вдвічі вищі, як у нас.

І схопив телефонну трубку.

— А дайте мені колгосп імені Карла Маркса. Негайно! Колгосп? Стригуна покличте! Що? Як якого? Голову колгоспу. Він уже не головує? А, так-так, згадав... Олексієнка давайте! Що? Хто ж у вас тепер голова? Чаус? А, так-так...

— Вигадки! — скаже читач.— Щоб ото районний керівник голів колгоспів не знав.

А як же ти їх запам'ятаєш, коли в районі п'ятнадцять колгоспів, а голови в них дуже часто міняються.

Є така гра — «довга лоза». Стануть вряд на віддалі кілька хлопців і починають з вигуками та жартами один через одного переплигувати. Хто спритний — через усіх перелетить і нікого не зачепить, а хто неоковирний — то так когось стусоне, що той, бідолаха, аж гикне або й з ніг звалиться.

У Комишнянському районі ця гра у великій моді. Біда тільки, що граються в неї не юнаки, а дорослі, серйозні дядьки. Плигають вони не один через одного, а через колгоспи. Один перелетить — сліду не залишить, а після іншого довго людям гикається.

Артіль ім. Карла Маркса так уже доладно господарює, що заборгувала державі до мільйона карбованців. А хіба ж могло бути інакше, коли за останні роки через цей колгосп перескочило аж п'ять голів: Золотарьов, Базилевич, Стригун, Олексієнко, Чаус.

Через колгосп ім. Сталіна теж кілька голів перелетіло. Один залишив по собі згадку, як добрий п'янюга, другий — як хапуга, третій — нічого в господарстві не тямив.

Засватають оце будь-кого районні керівники на голову колгоспу, потім роздивляться, а він ні риба, ні м'ясо. Другого везуть, а він теж не кращий.

У колгоспі ім. Леніна кілька років тому був головою Чича. Не виправдав він довір'я колгоспників, прокатали вони його на вороних. Аж гульк — районні керівники Савенка везуть. Довго вони доводили колгоспникам, що Савенко — золото, а не чоловік. Обрали Савенка. Не встиг він місця під собою нагріти, а районні свати вже Безпалька привезли. А коли роздивилися, що й з цього пуття не буде, знову до Чичі: «Виручай, голубе! Кому, як не тобі, колгосп на ноги поставити!»

Той, хто грав коли-небудь у «довгої лози», знає, що часом не з медом буває й тим, що перестрибують. Добре, коли вдало приземлиться. А можна ж і носом заорати. Так от і в Комишні не обійшлося без того.

Заорав носом Тютюнник, що був головою колгоспу ім. Сталіна. Добренько заорав... За вимогою колгоспників довелося керівникам району Тютюнника не тільки з гри виключити, а й до суду віддати. Сидить і Рись, який діла дивні творив у колгоспі ім. Куйбишева. По заслузі одержав і п'яниця Іванко, який довів до занепаду господарство колгоспу «Перемога».

А запитайте ви Кожушка і Мартиненка про тих, кого вони засвата-ли на голів колгоспів, так в один голос заспівають, що кращих людей годі було й шукати.

— Чуб? Голова колгоспу ім. Жданова? Душа не людина! Що? Горілка з нього, немов з барила, тхне? Знаємо. Ніде правди діти, частенько у пляшку заглядає. Але щоб рачки лазив — не бачили. Чого не бачили, того не бачили.

— Чаус? Це той, що був головою колгоспу «Україна»? Теж хороша людина! А що вже сім'янин — кращого й не треба. Коли в селі Будаківці головував, то було з райцентра від власного кубелечка його й гаком не витягнеш. Так на віддалі й керував. Радіолокатором! Правда, невдячні колгоспники попросили його геть, та ми вихід знайшли! Засватали Івана Єлисейовича у колгосп ім. Карла Маркса, що в райцентрі. Тепер йому їздити не треба.

Був час, коли на заклик партії багато людей пішло на роботу в колгоспи. Знайшлися такі й в Комишнянському районі. Це колишній інструктор райкому КП України Іващенко, колишній голова виконкому райради депутатів трудящих Киричевський, працівник виконкому обласної Ради депутатів трудящих Савенко. У них ще й досі в грудях гуде, бо так вже вони бебехкали себе кулаками, обіцяючи «підняти, зміцнити, налагодити...» Та сьогодні, з дозволу керівників району, жоден з цих базік у колгоспі не працює. Іншому, на їх місці, хоч у сірка очей позичай, а їм — байдуже.

Нічого не роблять колишні учасники гри в «довгої лози» Безпалько, Іванко, Коваль. Це ті, що носом заорали, коли через колгоспи переплигували. Вони сидять і вичікують, поки хтось інший з гри вибуде, щоб собі на його місце сісти.

Кожна гра має закінчення, а от гра в «довгої лози» в Комишнянському районі надто затяглася.

У колгоспі «Перше травня» головує Микита Павлович Заліський. Не рік, не два, а понад десять років він на одному місці сидить, уміло господарство веде. І куди сусідам до нього! Передовий колгосп. І на трудодні колгоспники одержують втричі більше, ніж по інших артілях.

Чому ж керівники району не зробили висновків з цього факту? Чому вони продовжують гру, яка стільки шкоди завдала?

Михайло БІЛЕЦЬКИЙ,
спец. кор. Перця.

Полтавська область.

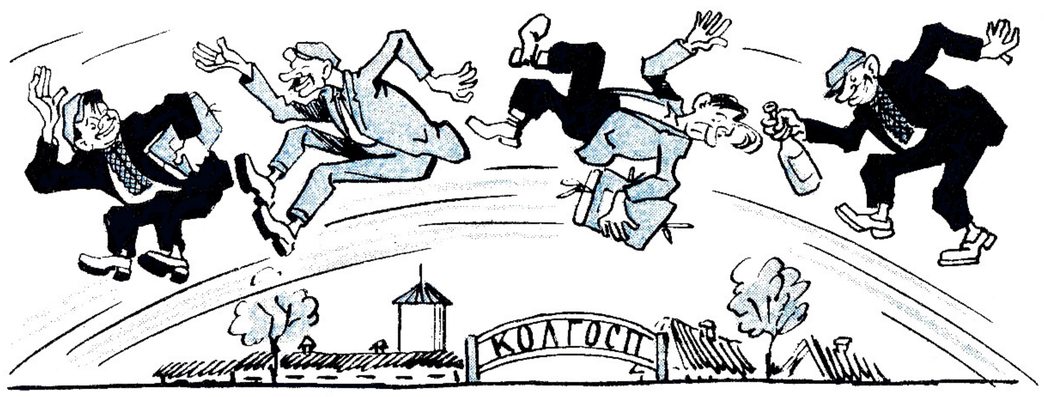

Чому їм гикається...

Було так...

— Дядьку Якиме,—сказав ранці бригадир, — сьогодні ви складете нового воза і поїдете в ліс по колоди...

Зрадів дядько Яким і побіг до кузні.

Там на великій купі лежали колеса і спиці, дишла і штильваги, вчора привезені завгоспом із бази райспоживспілки. «Найкращого воза зрихтую, аж дзвенітиме», — подумав колгоспник і приступив до діла.

А що для воза насамперед потрібне?

Колеса.

Отож дядько Яким схопив перше колесо, що потрапило під руку, і стукнув ним об суху землю... Чи задзвенить?

— Ой, лишенько!—розвів дядько руками. Колесо хряснуло, спиці посипались в один бік, ступиця гепнула в другий, а обід покотився геть...

Дядько Яким почухав потилицю:

— Оце діло!

Взяв він уже обережненько друге колесо, тільки хотів поставити на землю, а воно — трісь! — і розсипалося в його руках...

І почав дядько Яким брати колеса пальчиками, наче вони не дерев'яні, а кришталеві. З десятка привезених возів насилу вибрав дві пари коліс, що хоч і скрипіли, але не розпадалися від першого дотику. Після цього почав підбирати інші частини. Що вже мороки було із спицями: одна тріснула вздовж, мабуть, ще на заводі, друга тріснула впоперек, коли дядько Яким підіймав її з купи...

Браку, одним словом, вистачало!

Колгоспник в одному місці підкручував дротом, у другому — підв'язував вірьовочками, і таки склав усе докупи...

— Ох! — не раз утирав він лоба.

Поклав ящика, глядь, — а він гойдається, мов та колиска. Позабивав плішки...

Привів коней, запріг.

— Но!

Коні рвонули... Передок поїхав, а задок зостався.

— Ей, чоловіче, — гукають люди до Якима, — там, напевне, прогонича ззаду нема...

Подивився Яким, а на заводі навіть дірку для прогонича забули просвердлити.

— Тьху, ти! Які це там у них інженери?— вилаявся Яким і взявся свердлити дірку.

Як сонечко звертало уже далеко з обіду, дядько Яким вирушив у дорогу. Щедро намазав осі коломаззю, натоптав рептуха сіном, сів на нього і цьвохнув батогом...

Застояні коні понесли.

...Аж до воріт.

А у воротях, на повороті, — дзінь! брязь! бах! трах! — і віз перевернувся догори колесами, а дядько Яким, махнувши ногами, опинився у густій лободі.

— Ой! — застогнав він.

Помацав, чи цілі ребра, погладив синяки і потягнув воза назад до кузні.

Почалася довга пісня — треба було знімати обидві осі, бо в них з одного боку так нарізана різьба, що гайки відкручуються і колеса спадають.

Аж на другий день дядько Яким поїхав у ліс по колоди.

Та й не без пригод.

Тільки почав він з'їжджати з гори, як дишло піднялося вище кінських голів, гвинт, на якому воно трималося, тріснув, і підвода врізалася просто в кущ терну...

Довелося рубати ясеночка на нове дишло. Коли наклав колод, то лопнув підгерець, а коли виїжджав під гору, то тріснув орчик...

— А бодай їм! — лаявся Яким.

— Кому? — питають люди.

— Та тим, хто такі вози мудрує...

Поки повернувся дядько Яким із лісу, то згадав і директора, і майстрів, і контролерів, і... Одним словом, багатьох бракоробів, які, забувши всякий сором, виробляють такі вози.

...Кажуть люди, що останнім часом керівникам нашого Кіровоградського обозобудівного заводу часто гикається. А коли людині часто гикається, то це, кажуть старі люди, хтось про неї згадує. Так ото нехай знають керівники заводу, що їх часто згадує не один дядько Яким. Хороші вози дуже потрібні на селі: ними і дерево возять, і молоко, і пальне для тракторів, і пашу для худоби, — незамінна поки що річ. Колгоспи беруть вози — тільки давай. А коли ними їздять, спиці губляться, дишла ламаються, підгерці лопаються, спиці тріщать, — отож і згадують тих, хто гроші бере, а брак дає...

Ось тому декому і гикається.

Ол. МОТОРНИЙ.

с. Спаське,
Хмелівського району,
Кіровоградської області.

Лисиця і Козел

(БАЙКА)

Ловчилась Лиска на співочу птицю,
Потрапила, не глядячи, в криницю.
Там був би їй кінець, коли б
Козли
Не надійшли:
— Попалась? Хитрощі не помогли?
Чи недаремно люди
Твій розум вихваляють всюди? —
Поглузували рогачі і геть пішли.
Лише один Козел, поважний, головатий,
Поглянути зоставсь, як буде потопати.
Лисиця до Козла:
«О, Козлику, мій брате!
Невже у тебе серце з рогози?
Врятуй мене заради рідної Кози!
Адже і в мене милі діти плачуть.
Загину тут і рідні не побачать!»
Згадав Козел Козу
І випустив сльозу:
— Охоче б визволив з біди,
Та як?
«Залазь сюди!
Я вилізу тобі на спину
І вискочу умить, в щасливу ту годину.
А потім ти мені плигнеш на спину влучно
Та й вистрибнеш і швидко й зручно».
Плигнув Козел у воду,
Лисиця стриб і — ходу.
— Кума! — Козел нещасний бекає.—
Кума-а!

Але Куми і близько вже нема...

Микита ГОДОВАНЕЦЬ.

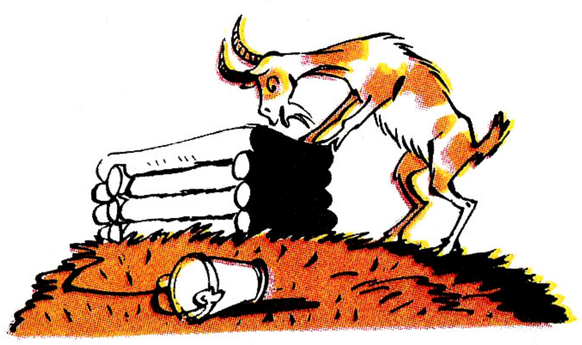

НАД РІЧКОЮ, НАД МИКОЮ...

Над плесом вудлища звисають,
Багато вудлищ — цілий ліс!
Сидять рибалки, закисають,
Бо не клює ніякий біс.

Рибалок «кадри» величезні!
І хто б, ви думали? Діди?
Дядьки дебелі та кремезні
Сидять собі біля води.

Так днями цілими чекають,
Щоб хоч малесенька взялась,
А йдуть додому,— нарікають:
«Немає риби! Геть звелась!»

Хай би в неділю чи на свято,
А то ж щодня біля ріки
Сидять здорові та завзяті
Радомишляни-рибаки.

В. КІПЧУК.

м. Радомишль,
Житомирської області.

ПРИГОДА В ІНСТИТУТІ ПРОЕКТУВАННЯ ВЕРСТАТІВ

Мал. Л. КАПЛАНА

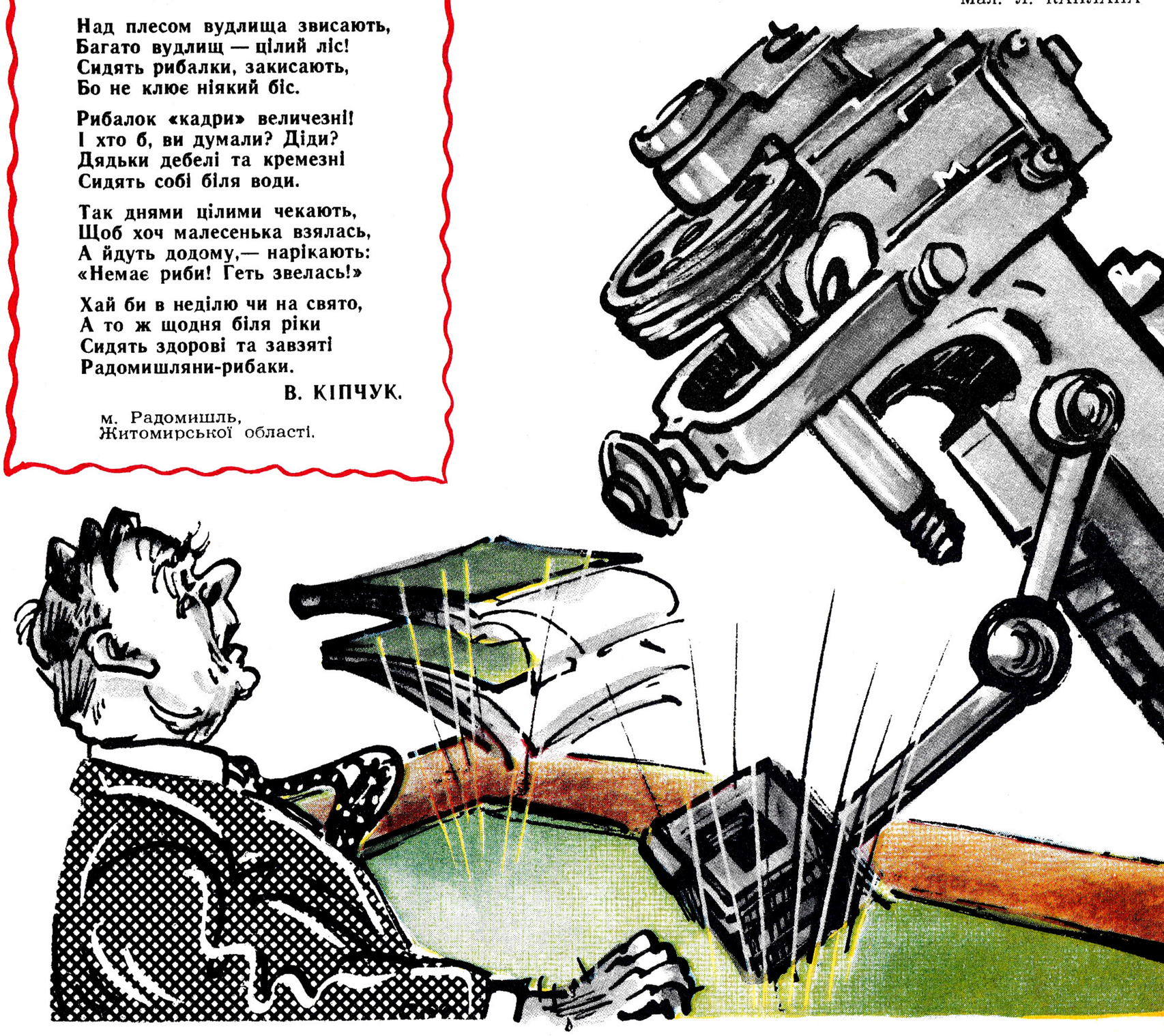

Новий верстат: — Коли ж ви мене звідси випустите?!.

Мал К. ЗАРУБИ

— Де ж це мій комсомольський квиток?.. Добре пам'ятаю, що поклав його за іконою.

ТИ ЙОМУ ПРО ОБРАЗИ...

Завідуючий Сталінським облвідділом соцзабезпечення т. Пожидаєв на лист, у якому громадянка Радченко з Волновахи просила допомогти їй придбати слуховий апарат, відповів:

«...Через відсутність для продажу інвалідам праці моторних колясок, задовольнити Вашу просьбу не можемо».

Що людина глуха —
Тут немає гріха,
Зайва про це й мова.
Гріх великий — ота
Канцелярська глухота,
Глухота дубова.
Розкладе папери в ряд
Канцелярський автомат
І — аж іскри креше.
Ти йому про апарат,
Він тобі про самокат
У відписці чеше.

П. ГАЙ.

ПО ГОРОДУ КАЧКИ ПЛИВУТЬ...

Як тільки піде дощ, вулиці курортного Бердянська заливає водою, бо водостока у місті і досі не споруджено.

(З листа до редакції).

По городу качки пливуть,
На весь Бердянськ крячуть.
Та їх дяді із міськради
Не чують, не бачать.

— Ой, почуйте, подивіться! —
Люди здавна просять, —
Чи то ж моря для Бердянська
Одного не досить?

К. ЮР.

НАРОДНІ УСМІШКИ

ЖИРНА ГУСКА

Покупець: — Покажіть мені якусь жирну гуску.

Продавець: — Почекайте хвильку, зараз прийде моя заступниця.

ДЕ ЖИВЕ?

П'яний: — Скажіть, будь ласка, де живе Петро Сорокопуд?

Нічний сторож: — Та це ж ви самі...

П'яний: — Та я знаю, але ж скажіть, де він живе?..

СКІЛЬКИ РОКІВ ДІДУСЕВІ

Гість: — А скільки років твоєму дідусеві?

Малий хлопчик: — Я не знаю, але він у нас уже дуже давно.

ПАСИВНА ФОРМА

Учитель: — Ось речення: «Кінь тягне віз». Це активна форма. А як буде пасивна форма? Скажи, Степанку!..

Учень: — Віз тягне коня...

РОЗГУБИЛАСЯ

Мати: — Ганю, візьми капелюшок, підемо на прогулянку.

Ганя: — А руки помити чи взяти рукавички?

ВДАЛІ ПРИКЛАДИ

Учитель: — Всі тіла від тепла розширяються, а від холоду скорочуються. Не скажеш мені якийсь приклад, Миколко?

Учень: — Зимою дні коротші, бо холодно, а літом довгі, бо від тепла розширяються.

Учитель: — Назови мені рідину, яка не замерзає.

Учень: — Гаряча вода.

МАТЕРИНСЬКА МОВА

Син: — Чому ми кажемо «материнська мова», а не «батьківська мова»?

Батько. — Бо мати більше говорить, ніж батько.

ВИПАДОК У ТЕАТРІ

Король Річард II кричить на сцені: — Коня! Коня! Півцарства за коня!

Голос з публіки: — А чи не міг би бути це осел?

Король: — Так, може бути. Ідіть сюди.

БАТЬКІВСЬКА ПОРАДА

Син: — Що мені радите, тату: вчитися на зубного лікаря чи на окуліста?

Батько: — На зубного, сину, на зубного, бо людина має тільки двоє очей, а зубів аж 32.

ТРЕБА ПОЧЕКАТИ

Батько: — Ви хочете одружитись на моїй дочці, але їй 27 літ, а вам тільки 21.

Жених: — І що ж з того?

Батько: — Почекайте ще 6 років, тоді і вам вже буде 27.

КОЛИ ОБІДАЮТЬ

Гість: — Коли у вас обідають?

Малий хлопчик: — Завжди о 3 годині, а коли в нас хтось є, то після того, як він піде.

ПРОЗОРЕ ТІЛО

Учитель: — Прозорі тіла — це такі, через які ми бачимо. Назви мені таке тіло, Іванку.

Учень: — Ключова дірка у дверях.

НЕВДАЛИЙ ЗЯТЬ

— Як ти задоволений своїм зятем?

— Та він нічого, тільки не вміє грати в карти.

— Та це ж добре.

— У цьому-то й біда, що він не вміє грати, але грає...

ЛІКАР ПОМИЛЯЄТЬСЯ

Хворий: — У мене болить права нога.

Лікар: — Це наслідок похилого віку.

Хворий: — Ви помиляєтесь, і лівій нозі стільки ж літ, а вона в мене не болить...

НЕ ВСТИГ

Хазяїн: — Посвітити вам на східцях?

Гість: — Дякую, не треба. Я вже лежу внизу.

ДОВЕЛОСЬ-ТАКИ

Жаркий літній день. На хурі з сіном їде волами чоловік з жінкою.

Чоловік: — Одарко, скажи-но волам «тпру!»

Жінка: — То скажи сам.

Чоловік: — Але я дуже заморився.

Жінка: — І я також. Скажи-но, Панасе, сам.

Чоловік: — Та вже доведеться, нічого не зробиш. Тпру-у-у!

Зібрав М. КОЛЕСНИК.
м. Здолбунів, Ровенської області.

ОДВЕРТА РОЗМОВА

Говорив «блаженний» піп
Наймиту набожно,
Щоб не смажив той, не пік,
Жив скромніш, як можна.

Слуха наймит та мовчить,
Все на вус мотає.
Тільки батюшка скінчив,
Він його й питає:

— А що ж, отче, повсякчас
Радите вживати,
Щоб таний хоч, як у вас,
Животяру мати?..

Повідомив В. ТОРГОНСЬКИЙ
м. Чернівці

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

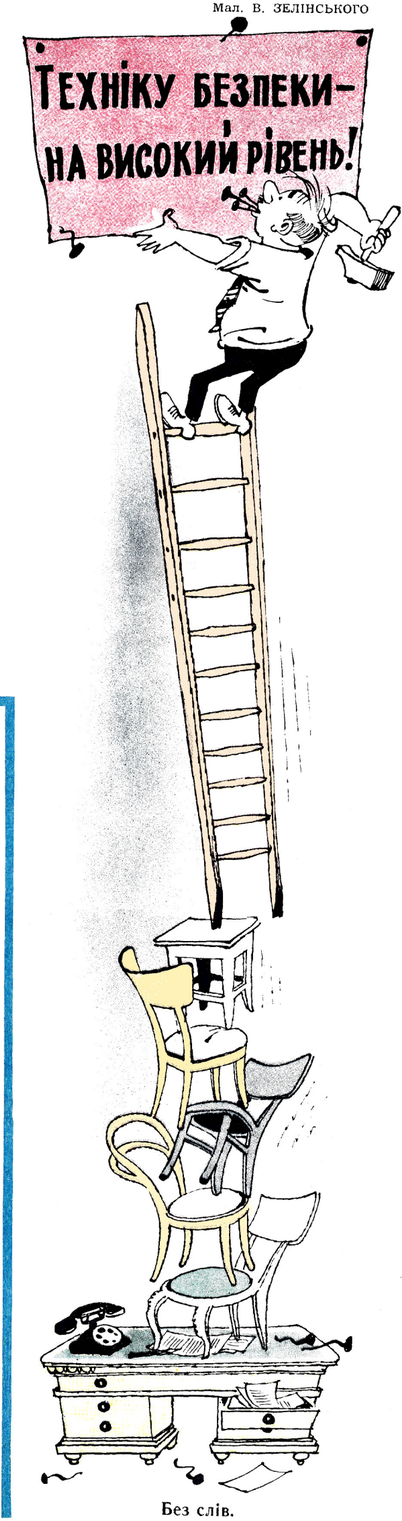

Без слів.

СВЯТИМ ДУХОМ УСИЙ

Серед євангельських, часом скоромних і втішних казочок є казочка і про те, як на п'ятдесятий день після вознесіння Христа на небо зійшов на апостолів «дух божий». Чим несло від того духа — невідомо, але апостоли відразу ж почали радіти і веселитися, а потім заходилися ще й пророкувати незрозумілими мовами. Судячи з таких наслідків, можна гадати, що апостоли хильнули не одну чарчину чистого спирту (що латиною так і пишеться: «спіритус» — дух). От від цієї казочки і веде свій початок релігійна секта «п'ятидесятників».

На початку минулого століття у великій заокеанській країні учні біблейської школи в Канзасі оголосили, що на них зійшов «дух божий», і вони пророкували казна-що різними мовами. А ще через кілька років іншій групі віруючих там же таки за океаном знову приверзлося, що на них зійшов той же таки дух, тільки цього разу він зажадав, щоб було створено секту «п'ятидесятників». Не минуло й десятка років, як грошовиті заокеанські сектанти перенесли своє вчення в Європу.

Занесло той дух і на нашу землю. Знайшлися і в нас його святі утриманці.

Ось їхнє обличчя.

І ШИЮТЬ І ТЕШУТЬ...

На Одещині у селі Вільному звили собі кубло п'ятидесятники. Збираються таємно по ночах і голосять — викликають «сошествіе святого духа». Хто надсадніше репетує та ще й об підлогу вдариться — ближчий до раю. Хто ж дорепетується до того, що його починають бити корчі, на того, значить, зійшов «дух святий».

Духовні наставники п'ятидесятників Іван Зеленюк та його шуряк Михайло Лазукін — добірні апостоли. Не одну пару постолів чортяка стоптав, доки їх докупив звів.

Молоді — четвертий десяток розміняли. В обох ремесло в руках: Лазукін — комбайнер та ще й тесля добрий, а Зеленюк — кравець. Парубками були вони бравиші, ніж то законом дозволялося, і потрапили до тюрми... Одбувши строк — пошилися у святі. Ніде не працюють — ні на полі, ні в майстерні... Колгоспники виноград та кукурудзу плекають, овець та гусей розводять, чесно трудяться, а святі наставники зібрали навколо себе віруючих і перетворили їх на овець. І нових до своєї «отари» вербують.

Зустріне Зеленюк полохливу молодичку, озирнеться злодійкувато навколо і пророкує: «Отямся та покайся, доки не пізно!»

А як робить примірку (він вкупі з дружиною тримає під носом райфінвідділу приватне ательє мод), обов'язково нашіптує клієнтові про потребу каятися, бо кінець світу близько. А тому, мовляв, іди молитися до п'ятидесятників під його, Зеленюка, нагляд.

Молитися у нас не заборонено. Молися, коли віруєш. Але біда

в тому, що від сошествія «святого духа» в п'ятидесятників до божевільні один крок.

Заманила свята сестра Текля Прудник на молебствіе до своєї хати молоденьку дівчину Марусю П. Молитву правив сам преподобний Зеленюк. Почувши святе голосіння та побачивши корчі на честь святого духа, дівча отямилося. Одлили дівчину водою і знову поставили до молитви. З переляку дівчина потрапила до психіатричної лікарні. Ледве лікарі-безбожники повернули її до нормального життя. А в колгоспниці Є. З. під час такого бузувірства з переляку почалися передчасні пологи.

Святі шуряки — кравець з теслярем — і шиють, і тешуть, і моляться, і брешуть та все проти світла, за тьму, за страх перед майбутнім. Закликають готуватися до потойбічного життя, а самі на землі рай влаштували. На роботу в колгосп ні ногою. Не сіють, не орють, а ситі. Для них духовні брати та сестри і посіють, і намелють.

МУШИНИЙ ГОДОВАНЕЦЬ

А от іще один праведний муж, наставник п'ятидесятників села Біленьке Микола Аристенко. Теж ручки роботою не каляє. А почнуть його колгоспники усовіщавати — в очі сміється:

— На мене мухи працюють!

Кого ж то він має на увазі? Чи бджіл, що роями гудуть навколо хати, чи одновірців?!

Часом зберe він братів та сестриць по вірі до своєї хати і навчає, як жити по-євангельськи. Брата во христі Павла Бурзаковського навчав, як дружину до секти заохотити. Досвідом ділився. А досвід у нього багатющий.

Святий Аристенко славиться на весь район своїми подвигами на ниві приборкання дружини. Катував він молодицю, і в скриню замикав, а таки навернув до євангельської віри. Колгоспник Петро Лазукін сам бачив, як Аристенко, пройнявшись євангельською «смиренністю» та спиртним духом, кидався на нещасну жінку з ножем. І досяг-таки свого. Тиха роботяща Наталія і голосу не подасть,

у покорі й страху протікають дні її. Вона чесно працює в колгоспі, а чоловік ганяє по сусідніх селах у божих справах. Ганяє не на «святому дусі», а на власних дивольських мотоциклі та веломашині, придбаних на видурені гроші.

Похваляється бузувір Аристенко, що на нього мухи роблять, проте він і сам не цурається деякої роботи. Діяннями своїми він дещо наближається до апостолів, що, як пишеться в євангелії, були рибалками. Рибалить і Аристенко. У заповідних водах державного кефального господарства! Краде рибу на продаж.

Так і живе мушиний годованець — духовний наставник.

«ГОСПОДЬ КАРАЮЧИЙ»

У селі Молога проживає ціле сімейство бузувірів-п'ятидесятників, яке маскується під смирних аматорів псалмоспівів — євангелістів. За наставника править Павло Махновський, вагар колгоспу. У колгоспній коморі він повісив плакат. На ньому зображено дерево, від якого відходять пагінці — євангельські християнські чесноти: «братолюбство, милосердя, смиренність, помірність, довготерпіння...» Хто зайде до комори і зверне увагу на цю мазанину, до того Махновський зараз солов'єм затьохкає. Віру свою вихваляє, на моління запрошує.

Довго не давав він проходу сім'ї Донченків. То матір все агітував ступити на «путь, указаний господом», а то до підлітка Василя причепився. Упертий хлопчик почав сперечатися, що ні бога нема, ні пекла, так що пекельних мук йому нічого боятися.

— От коли зазнаєш мук пекельних, то покаєшся і покличеш господа, — лякав хлопця сектант, — попросиш прощення.

— Не покаюсь і не попрошусь, — одрубав Василь, не сподіваючись, що проповідник візьме на себе роль господа караючого.

Тут Павло Махновський показав, що таке «братолюбство» і що таке «милосердя». Він схопив Василя за палець і затиснув його ножицями для обрізки винограду. Праведник натискав, а хлопець мовчав.

— Каешся? — питав праведник грішника. — Так от знай — пекельні муки будуть ще страшніші!

Махновський відпустив хлопця лише тоді, коли в того з пальця бризнула кров. Але Василь не покликав господа. І хоч дав йому Махновський євангеліє, не пішов хлопець на молитву до бузувіра. А є такі, що ходили й ходять.

Спочатку моляться та співають, а потім Махновський починає казання. Закликає жити праведно. Не ходити ні до клубу, ні до кіно, ні на танці, а найголовніше, боронь боже, не вступати до комсомолу, бо всевишній того вельми не любить.

Отак у бузувіра-п'ятидесятника Махновського смаки божі збігаються з смаками ворогів радянської влади, які теж, як відомо, не терплять комсомольців!

Молебствія п'ятидесятників, як правило, супроводяться музичними номерами і звичайно пророкуванням «на інших языках».

Як це робиться, не важко догадатися, коли переглянути зошит дочки Махновського Євгенії. Там всю програму наперед записано. Зазначено, в який день кому, що викрикувати во славу божу. Спершу йдуть слова іноземні: «фатер», «грос», «фратер» (даруйте доні святого тата — більше вона сама не знає). Для «дохідливості» всі інші пророцтва вигукуються вже рідною мовою: про каяття та страх божий. У програму видінь входить те, що мають побачити брати і сестри Махновські: вогняна ріка, покарані грішники (розуміється, безбожники) і світлочолі юнаки і дівчата в обійсті господньому (віруючі п'ятидесятники).

Закінчується це лицедійство «преломленіем хліба» — п'ють чай гуртом.

ЛАСКАВЕ ТЕЛЯТКО

У нього в паспорті написано «утриманець». Але чий утриманець Іван Федорович Ткаченко — сказати не так просто. Віруючі християни-баптисти вважають його пресвітером району. Дівчата-квартирантки — за коменданта гуртожитку, що його він влаштував у своєму просторому домі. Кравці — за мецената легкої промисловості, бо й для ательє мод він дав притулок під своїм дахом.

Достеменно відомо, що сам Ткаченко ніде не працює. Чий же він

апостол, де праведності набрався, яким був його шлях?

Коли Бессарабія стогнала у боярському ярмі, Ткаченка за ретельність у вірі послали до школи проповідників, що містилася в ті часи у «вільному місті Данцігу». Керував тією школою американець Шмідт. Пробув там Ткаченко в науці два роки. Наука, як видно, пішла йому на користь, бо, повернувшись на Бессарабію, Ткаченко відразу став заможним домовласником у місті Аккермані (нині Білгород-Дністровський).

Потім вельми заприятелював з представником англійської місії баптистів у Бессарабії і від п'ятидесятників перейшов до баптистів. У цей час йому добре жилося. У селі Велика Мар'янівка його землю обробляли віруючі. А пошта приносила йому долари з тієї країни, що на вітер грошей не кидає...

Хтозна-яких би вершин досяг Ткаченко на ниві баптизму, до якої вартості (у доларах) дійшла б його діяльність, коли б не було визволено Бессарабію.

А тепер Ткаченко притих і причаївся. Баптисти вважають його своїм пресвітером, не відаючи того, що він вкупі з Іваном Крайнюком створив групу п'ятидесятників у селі Ярославці!

Межи баптистів утриманець святого духа — баптист, межи п'ятидесятників — п'ятидесятник. Ласкаве телятко двох маток ссе! Спитайте, за чиї гроші Ткаченко, що власною працею і копійки не заробив, гасає на таксі по своєму і сусідніх районах? Бджоли має — і ті роздав на догляд віруючим, а сам тільки мед збирає...

Отакі вони скрізь, ті утриманці святого духа. Дармоїдами живуть і «святим духом» живляться!

М. ЛЕВЧУК.
Одеська область.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Щось я сьогодні не в формі: все влучаю не по ногах, а по м'ячу...

Монументальна лекція

ЛЕКТОР довго протирав хусткою свою сяючу яйцеподібну лисину, потім налив із здоровенного графина склянку води, випив її, звичним рухом вказівного пальця поправив окуляри і почав:

— Наша лекція, шановні, називається «Про походження людини»...

Зал колгоспного клубу, як кажуть, завмер. Ніхто не смів навіть ворухнутися. Лише секретар сільради, нахилявшись до свого сусіда, бригадира городньої бригади, захоплено прошепотів: «Оце так лектор! Ще й не говорив, а вже півграфина води випив. Видно, здорово читає!»

І дійсно, лектор читав «здорово» — так і сипав словами. Іноді для підсилення він то піднімав догори обидві руки з широко розчепіреними пальцями, то стискував їх міцно в кулаки, то стишував голос аж до найнижчих нот, то піднімав його на недосяжну височінь.

— Перші живі істоти появилися на земній кулі десятки тисяч років тому, — з пафосом продовжував лектор.

Цю лекцію він читав уже понад два десятки років, без будь-яких змін чи доповнень. Тут, на його думку, все було раз і назавжди встановлено. «Не лекція, а монумент», — говорив часто він сам.

— Дослідження, проведені наукою, цілком підтверджують визначене нами припущення...

Тут лектор, щоб пригадати собі, що ж саме доведено наукою, розгорнув газету, в яку була покладена лекція, ще раз поважно поправив на носі окуляри і... отетерів. Перед ним на трибуні лежала тільки газета «Колгоспне село».

— Наукою доведено, — повторив спантеличено лектор і поліз в кишеню за хусткою. Як на зло, з голови вивітрилось все, що могло хоч у деякій мірі стосуватись до походження людини.

— Нашій науці відомо... взяти для прикладу орангутанга. Ну, не самого орангутанга, а взяти його лапу...

Тут лектор знову налив стакан води і жадібно випив її.

— На цій лапі є також п'ять пальців... Про що це говорить?

Лектор благально подивився на газету, але побачив лише заголовок статті «Заготувати більше силосу».

— Це говорить про те, що... коли і в людини п'ять пальців... значить орангутанг теж... того... звідти. А що таке людиноподібна мавпа? — запитав сам себе лектор і втупив скаламучений, отупілий погляд на статтю про заготівлю силосу. Проте там не було відповіді на це болюче питання. Тоді він схопився за графин, але жодної краплі води з нього вже не потекло. Це вчасно помітив секретар сільради.

— Ану, мерщій по воду! — гукнув він через увесь зал до виконавця.

— Так от... що таке мавпоподібна людина? — переплутуючи все на світі і облизуючи пересохлі вуста, простогнав лектор. — Це, можна сказати... якщо говорити прямо... Значить... розумієте... у молочно восковій стиглості...

Лектор ще раз шарпнувся, намагаючись пояснити те, про що він зараз сам не мав ніякісінької уяви, і... замовк. Рясний холодний піт виступив на його чолі. Хустка випала з тремтячих рук. Він нахилився по неї до підніжжя трибуни і — о, примхлива, лукава доля! — його лекція, знаменита, випробувана довгим часом лекція про походження людини, оправлена в гарні палітурки ще 15 років тому, лежала біля його ніг!

Значить, вона тихо сповзла з похилого столика трибуни!

Лектор притиснув руку до грудей, щоб серце, чого доброго, від радості не вискочило, і обережно поклав лекцію на трибуну.

— Наукою доведено... — загримів його зміцнілий, дзвінкий, аж вібруючий голос.

Цього разу присутні таки довідались, що ж саме у свій час було доведено наукою.

Г. СЕРДЮЧЕНКО.

м. Миргород,
Полтавської області.

perec·ua.
perec·ua.

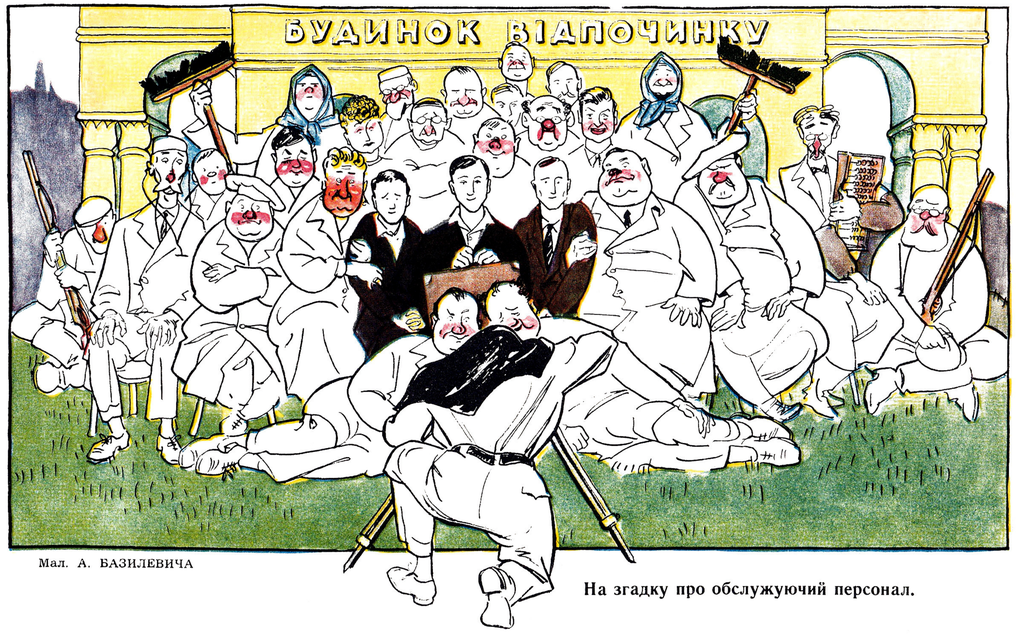

Мал. А. БАЗИЛЕВИЧА

На згадку про обслуговуючий персонал.

ЗА ЦЕГЛЯНИМ МУРОМ

Високі цегляні мури, залишки яких подекуди збереглися й понині, у сиву давнину допомагали нашим прапрадідам від набігу ворогів оборонятися.

Це — історично доведено.

А от для чого поставлено височенний мур навколо порожнього місця у Сватові, Луганської області, — досі встановити не пощастило.

Старі люди кажуть, що буцімто колись на тому місці почали будувати гараж для автороти, що тоді ж там і сарай було збудовано і навіть завезено у той сарай цемент, цеглу, залізо та інші будівельні матеріали. Нині сарай той стоїть замкнений на два величезні замки, так що матеріал надійно зберігається... А от навіщо мур?..

Та про це ліпше запитати голову Сватівської міської Ради т. Одаренка та голову Сватівської райради депутатів трудящих т. Немушенка. Адже це з їхньої ініціативи п'ять років тому на пустирі біля залізничного завулку оте загадкове будівництво розпочалося.

Мал В. ГРИГОР'ЄВА

— Ось так треба самогон гнати!

Р. К. НАРАЙЯН

НЕ ПЕРЕВОДЯЧИ ПОДИХУ

Р. К. Нарайян — відомий сучасний індійський письменник, представник «гоголівського напрямку» в сучасній індійській літературі. Гумореску Р. К. Нарайяна, яку ми друкуємо тут, опубліковано в індійському журналі «Іллюстрейтед уїклі ов Індія».

Телеглядачі на Заході давно вже звикли до того, що герой трагедії, який щойно виголошував патетичного монолога, раптом починає рекомендувати ліки від нежиті, або відомий коментатор, який тільки-но жахав своїх слухачів розповідями про нові випробування атомної зброї або радував звісткою про запуск космічної ракети, несподівано пропонує купувати пральні машини. У цьому я бачу одну з ознак того, що в найближчому майбутньому почнеться нова ера в розвиткові літератури— комерційна реклама органічно увійде в усі художні твори і стане їх невід'ємною частиною. У такому жанрі і написано цю драму.

Автор.

Перед нами самотня хатинка. На столі тьмяно блимає каганець. За темними вікнами свище вітер. Біля столу сидить бабуся і їсть суп. Раптом чути стукіт у двері.

Бабуся (кладе ложку). Хто там? Кому це не спиться в такий пізній час?

Чоловічий голос. Тихше, тихше, ради бога! Відчиніть! Йдеться про життя або смерть!

Бабуся. Якщо тобі хочеться жити, то живи, а якщо ні, то помирай. Але не тут! Йди собі геть, чоловіче добрий! Я не відчиню.

Голос. Благаю вас, врятуйте мене. Відчиніть, будь ласка! Не гайтесь... (Десь далеко гавкають собаки). Вони наздоганяють мене. Я загинув! Відчиніть же! (Бабуся рішуче хитає головою і знову береться за ложку). До речі, я чую, як ви сьорбаєте юшку. Пам'ятайте: найкраща юшка виходить з концентрату «Вітасуп», бо лише в ньому є вітамін В-14. Пам'ятайте це! Вітамін В-14 поверне вам молодість. (Гавкіт собак наближається). О, хазяєчко, невже ви хочете, щоб вони розшматували мене на вашому порозі?

Бабуся. Ні, ні, йди собі геть! Хіба ти не бачиш, що я стара самотня жінка? Навіщо ти турбуєш мій спокій? (Гавкіт собак чути вже зовсім близько. Чути людські голоси. Вона прислухається. Потім одсовує миску з супом і заламує руки). Може, йому справді потрібна моя допомога?!. О, боже, врятуй цього нещасного! Яка я жорстока! (Кладе голову на стіл і плаче). Ці собаки порвуть його на шматки! Який світ настав! Я повинна відчинити двері і подивитися, що там коїться. (Навшпиньках підходить до дверей і, поклавши руку на засувку, вагається. Потім знімає руку з засувки, знову хитає головою і голосно каже). Мої руки такі м'які і ніжні через те, що я все життя користуюся пральним порошком «Гопі флейкс». Цей порошок годиться також для прання шовку, чистки унітазів, кухонного посуду, стін, меблів, підлоги, килимів, взуття й автомобілів. Досвідчені домогосподарки завжди користуються порошком «Гопі флейкс». Він у двадцять п'ять разів ефективніший за будь-який інший порошок, а коштує значно дешевше. Пам'ятайте, що тільки «Гопі флейкс» допоможе вам зберегти красу рук, бо в ньому десять відсотків чистого гліцерину. (У цю мить незнайомий натискує на двері і, зірвавши їх з петель, вдирається в хатину. Від поштовху бабуся відлітає до стіни і ледве утримується на ногах). Що це таке?!

Незнайомий (його обличчя не видно з-під низько опущеної відлоги плаща). Пробачте, що я турбую вас. Я поставлю двері на місце. Мені довелося вилізти на дах вашої хатини, щоб сховатися від цих клятих собак. Вони, мабуть, знайшли кілька кісток і забули про мене. На щастя, зараз так темно, що вони не помітили, як я спускався на землю.

Бабуся (оглядаючи незнайомого). Хто ти? Що сталося з тобою? Ти злодій чи ренегат? У тебе такий лютий вигляд через цю бороду.

Незнайомий (нервово проводить рукою по бороді, потім рішуче відриває її). Заспокойтесь, благаю вас, вона фальшива. Присягаюсь, я не злочинець. Мене переслідують вороги. Більше я вам не можу нічого сказати. Я хочу забути про них бодай на деякий час.

Бабуся. Гаразд. Я в тебе нічого не питатиму, але постав на місце двері. Це ж у твоїх інтересах.

Незнайомий. А у вас є який-небудь інструмент? (Бабуся подає йому молоток і кілька цвяхів. Він починає припасовувати двері, але дуже невправно).

Бабуся (зневажливо). Ну й паршивенький же з тебе тесляр, як я гляну! Ти, мабуть, звик тільки виламувати двері, а не лагодити їх.

Незнайомий (забиває цвях). Ні, я і виламувати як слід не вмію. Ваші двері незабаром самі б упали од вітру. (Він замовкає і ставить двері. Стара пильно стежить за кожним його рухом, потім зітхає і насипає гостеві миску супу).

Бабуся. Сідай до столу, чоловіче.

Незнайомий. Яка ви добра! Чим я зможу вам віддячити за вашу гостинність? (Він розчулено кліпає очима, потім миттю висьорбує суп й одсовує миску).

Бабуся (встає, бере каганця і прямує до другої кімнати). А тепер лягай спати — он у тому кутку.

Незнайомий. Ні, дякую, я однаково не засну. Я... я... за хвилину тут будуть мої друзі. Я піду разом з ними.

Бабуся. І залишиш двері навстіж, щоб хтось увійшов сюди й перерізав мені горлянку!? Ти коли-небудь чистив зуби нейлоновою зубною щіткою «Тін-брислз» компанії Гліттер? Вона коштує всього п'ятнадцять центів. Ти її можеш придбати у найближчій аптеці! (Урочисто). А коли тобі пощастить, то разом з такою щіткою ти знайдеш в упаковці талон, за який безкоштовно одержиш газонокосарку або колекцію марок. Три талони на кожні сто тисяч щіток «Тін-брислз»! (Виходить).

(Кімната поринає в темряву. Незнайомий довго сидить за столом, втупившись у двері. Поступово засинає. На світанку до кімнати повертається бабуся). О, ти ще тут? Твої друзі не прийшли?

Незнайомий (прокидається і позіхає). Це мене дуже бентежить. Що б могло з ними трапитись? (Похмуро). Загинули? Чи, може, зрадили мене? (Важко зітхає). Рушники фірми «Уотервет» подобаються мені тому, що вони м'які, мов пелюстки новонародженої... пробачте, я хотів сказати, мов пелюстки троянди або вушка новонародженої дитини. Вони продаються пакунками по сім різнобарвних рушників у пакункові — на кожен день тижня. (Рвучко витягає з-під плаща пакунок рушників у строкатій упаковці).

Бабуся. Що ти гадаєш робити, коли твої друзі взагалі не прийдуть? Я мушу вийти на кілька хвилин. (Вона запалює плитку, бере кривобоке відро, наливає в чайник воду і ставить його на вогонь). Поглядай на чайник! Знімеш, коли закипить.

Незнайомий. Гаразд.

Стара відчиняє двері і прислухається. Зовсім близько лунає кінський тупіт.

Вершник. Хто в хаті?

Бабуся (намагається зачинити двері). Нікого!

Вершник. Але він мусить бути тут! Ти знаєш, хто він?

Бабуся. А ви знаєте, чому в мене такі м'які та ніжні руки? Тому, що я все життя користуюсь пральним порошком «Гопі флейкс». Цей порошок годиться також для прання шовку, чистки унітазів та автомобілів!

Вершник. Ми його друзі. Ми приїхали врятувати його! (Він одштовхує стару і разом з іншими друзями короля вдирається в хату). Коні готові!

Незнайомий (підводиться, тримаючи в руках консервну банку). Вітамін В-14 міститься лише в концентраті «Вітасуп». Ніщо не омолоджує людей так швидко, як «Вітасуп». Це найкраща їжа як для дорослих, так і для дітей.

Вершник. Заколотники вже грабують ваш палац. Вони обіцяють великі гроші за голову вашої величності. Вам треба негайно тікати звідси!

При словах «вашої величності» пойнята жахом бабуся падає навколішки.

Бабуся. Пробачте мені, мій повелителю. Я була груба з вами.

Король (дає їй перстень). Ви були дуже добрі до мене. Візьміть оце. Прощавайте, я мушу їхати. (Друзі короля виходять. Його величність біжить слідом за ними, але раптом зупиняється на порозі і шепоче). Я завжди користуюсь милом фірми «Стоунбрейк» з трьох причин. Це, по-перше, найгігієнічніше мило на світі. По-друге, лише це мило надає свіжості вашій шкірі. По-третє, воно ніколи не вислизає з ваших рук.

З'являється ще один загін вершників.

Друзі короля (разом). Ми загинули! Вони знайшли нас! Але ми будемо битися до кінця! (У повітрі виблискують шпаги. Важко розгледіти, хто кого б'є. Чути лише брязкіт металу і стогін поранених).

Бабуся. Який жах — вони б'ються насмерть! І це в моїй бідній хатинці! (Схопивши чайника, вона підкрадається до того місця, де відбивається од ворогів затиснутий у куток король; потім підіймає чайника і лле окріп за комір головному ворогові короля. Той підскакує і ронить шпагу. Король миттю валить ворога на підлогу, наступає ногою йому на груди, готовий проткнути його шпагою).

Король. Найкращий подарунок на іменини вашій дочці—це трактор фірми «Сіссі». Вона все життя пишатиметься ним. Всі трактори фірми «Сіссі» оснащені електропосудомийками. Виведіть його на поле — він оратиме землю, поставте його на кухні — він митиме вам посуд. Жодних авансів, жодних розстрочок, жодної плати взагалі. Беріть трактора і користуйтесь ним! Коли поламаєте цей, привезіть його до нас і беріть новий! Пам'ятайте — трактор фірми «Сіссі» найкращий подарунок на іменини вашій дочці!

Повалений ворог. Заберіть шпагу. Я вам щось скажу. Чи всі мої воїни загинули?

Король. Так, усі. Крім тих, що втекли.

Повалений ворог. Вони незабаром повернуться з підмогою. Нагніться до мене. Адже ви знаєте, що я не можу кричати. З мене вже витекло стільки крові!

Король (нагинається). Я слухаю тебе.

Повалений ворог. Пообіцяйте, що ви подаруєте мені життя, і я розповім вам правду про ваших дітей.

Король (приставивши шпагу до серця ворога). О, що з ними? Кажи, кажи швидше!

Бабуся (до глядачів). Пілюлі «Бресо» миттю знищують поганий дух з рота. Це вам коштуватиме лише чверть цента на годину. Пілюлі «Бресо» — останнє досягнення науки. Вживайте перед побаченням з коханою!

Король. Скажи, що сталося з моїми дітьми. Обіцяю, що не вб'ю тебе! Ну, кажи! Де вони? Що з ними?

Повалений нападник. Ваші діти в наших руках. Якщо ви не здастеся нам до полудня, то їх буде...

Король. Мовчи! Не кажи цього страшного слова!

Повалений ворог. Я знаю, де вони. Я вас до них проведу.

Король. Щоб дістати обіцяну нагороду? Ти одержиш гроші, а я позбудуся голови, га?

Повалений ворог (зніяковіло). Ви вгадали, ваша величність. Якщо у вас постійно болить голова, вживайте препарат «Панчіта 303». «Панчіта 303» — у тридцять два рази ефективніша за будь-який інший препарат.

Бабуся починає ридати. Друзі короля намагаються заспокоїти її. Повалений ворог підводиться і, взявши короля за руку, тріумфально веде його до дверей.

Король (зупиняється на порозі і промовляє до глядачів). Я йду туди, куди ще ніколи не ходив, і зроблю таке, чого ще ніколи не робив. (Урочисто). Білизна фірми «Поркупайн» холодить ваше тіло влітку і зігріває зимою. Завжди носіть білизну фірми «Поркупайн».

Завіса падає.

З англійської переклав
Олекса ГЕДЗЬ.

Нотатки
ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

ІЛЮСТРАЦІЇ ДО ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ

Військовий міністр США Уільбер Бракер відвідав Західну Німеччину. Поїздив міністр, подивився, як живуть на боннській землі його браві вояки, і розчулився. Дуже припали йому до душі високі моральні якості американських солдатів та офіцерів.

Скликав містер Бракер прес-конференцію і заявив журналістам, що американські солдати це не окупанти, а мало не ангели у військових мундирах...

Поки міністр розмовляв з кореспондентами, його ангели в мундирах демонстрували німцям свою високу мораль. У тому самому Штутгарті, де відбувалася ця прес-конференція, вони того ж самісінького вечора влаштували дві бійки в ресторанах, переїхали машиною одного німця, вдерлися до приватного будинку і розігнали переляканих мешканців, побили серед вулиці шофера таксі, що вимагав з них гроші за проїзд.

Нічого не скажеш — висока мораль, далі нікуди!

ПІДХОДЯЩЕ ТОВАРИСТВО

І буває ж таке: банкіри Західної Німеччини в історики пошилися. Вони накарбували і випустили у широкий продаж золоті монети із зображенням великих осіб. Ті монети різного розміру і за ціною не однакові. Можеш придбати собі таку монетку за сто марок, а маєш змогу — плати тисячу.

Перша серія монет уже готова і продається у всіх банках Західної Німеччини. На тих монетах викарбувані великі особи минулого і сучасного. Покладеш перед собою оті блискучі кружальця і маєш наочний посібник з німецької історії.

Недавнє минуле представлено монетами із зображенням фюрера Гітлера і дуче Муссоліні, а сучасне — із портретами канцлера Аденауера та його військового міністра Йозефа Штрауса. Так би мовити, історична послідовність.

Деякі боннські газети образилися на банкірів за свого канцлера та міністра. Як же це, мовляв, можна так робити: взяти та й посадити таких «демократів» в одну компанію з бісноватим фюрером і пихатим дуче!

Але ж ті, за кого образилися боннські газети, мовчать. Мовчить канцлер Аденауер, не подає голосу і Йозеф Штраус. Мабуть, не так вже й погано почувають вони себе у компанії Гітлера і Муссоліні.

Яке їхало — таке й здибало.

СПІВРОБІТНИЦТВО ШАХРАЇВ

Відомо, що Туреччині ніколи не бракувало шахраїв, контрабандистів і валютних спекулянтів.

Але що то за масштаби були колись! Так собі, середні. А от тепер, коли Туреччина зв'язалася з НАТОвськими партнерами, темні справи набули широкого розмаху.

Цілий рік поліція турецького міста Ізмір з ніг збивалася, висліджуючи банду крупних контрабандистів і валютних спекулянтів. Такі справи робилися в Ізмірі, що навіть бувалі турецькі поліцаї безпорадно розводили руками. Невідомі шахраї під самим носом властей і поліції крутили американськими доларами, перекидали з-за кордону великі партії різних ходових товарів...

А коли ізмірські поліцаї, нарешті, напали на слід шахраїв, то від здивування аж подих затамували. Сліди вели прямісінько до американської військової бази НАТО в Ізмірі!

Що робити? Спробуй-но зачепи цих американців — лиха не обберешся.

Довго радилися турецькі поліцаї з начальством. З своїм і американським. Викладали на стіл докази за доказами. Дуже вже великих масштабів набрали темні справи. Мусили американські начальники дати поліцаям дозвіл вести слідство.

Тут і почалося й потяглося. Американські офіцери і турецькі валютники, американські капрали і турецькі перекупники заокеанські контрабандисти і місцеві купці. Такого розмаху все набрало, що довелося багатьох до суду віддати.

От вам і дружнє американо-турецьке співробітництво під прапорами НАТО!

Мал. Л. БОЙКА

«Вільна» Іорданія короля Хусейна.

МУКИ РЕВНОЩІВ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Розлюбив мене?.. Другу малюєш?!.

З АНГЛІЙСЬКОГО ГУМОРУ

УРОК ВВІЧЛИВОСТІ

Приятель відомого англійського сатирика Свіфта часто надсилав йому подарунки. Їх завжди приносив один хлопчик, а Свіфт завжди забував чимось віддячити хлопчикові.

Одного разу хлопчик підійшов з подарунком до дверей кабінету, без дозволу відчинив їх і вигукнув:

— Хазяїн надіслав вам подарунок!

Свіфт, що в цей час писав, оглянувся і сказав:

— Мій хлопчику, хіба так передають подарунки? Я покажу тобі, як це роблять. Сядь на моє місце.

Хлопчик сів, а Свіфт вийшов з кімнати. За хвилину він постукав у двері.

— Увійдіть! — сказав хлопчик.

Свіфт увійшов і сказав:

— З вашого дозволу, сер, я хочу передати, що мій хазяїн висловлює вам свою пошану і просить прийняти від нього невеличкий подаруночок, який я приніс вам.

— Невже? — відповів хлопчик. — Щиро вдячний йому, а вам за це ось півкрони.

Зрозумівши хлопчиків натяк, Свіфт розсміявся.

ЯК ПОСВАРИЛИСЯ ДВА ФЕРМЕРИ

Близько ста років тому на заході від Ірландії на маленькому острові жили два багаті фермери. І мали вони вдвох сто одну вівцю. Довго жили вони у злагоді на заздрість сусідам. Та якось сталося так, що фермери посварилися й вирішили поділити отару.

Але як же її поділити?

Не важко поділити сто овець, кожен міг би взяти собі по півсотні і квит. Але як поділити непарну вівцю? Фермери старанно обмірковували кожен можливий варіант, довго сперечалися, проте дійти згоди не змогли. Нарешті зійшлися на тому, що сто перша вівця належатиме обом.

Це рішення призвело до нових суперечок. Перший власник захотів остригти вівцю. Другий не погоджувався на це. Тоді домовились остригти лише один бік вівці. Так і зробили, а через кілька днів бідолашну вівцю знайшли мертвою в канаві. Здавалося, на цьому сварка припиниться. Але вівця й після своєї смерті завдавала багато клопоту обом фермерам.

Перший фермер сказав:

— Якби вівцю не остригли з одного боку, вона б не застудилася й не здохла.

Другий фермер твердив:

— Якби не залишили вовну на другому боці, то вівця не втратила б рівноваги і не впала б у канаву.

Справу передали до суду, і це вскочило фермерам у таку копієчку, що, коли суд закінчився, обидва вони залишилися без жодної вівці, без жодного шилінга, бо продали всю отару, щоб оплатити судові витрати.

Переклад з англійської.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— А зараз я покажу вам наших ягняток...

НА ЗБОРАХ

(БАЙКА)

До ранку затяглися збори.
Повістка: «Зникнення зерна з комори».
Пацюк, який в президії сидів,
Від гніву аж кипів,
Ганьбив тих злодіїв, що завелися:
— Ну, кляті... Хоч один на очі попадися!..
— Кінчайте!.. — загарчав Сірко в дворі. —
Я винюхав зерно...
Воно —
У Пацюка в норі!

В. НІКОЛЕНКО.

с. Кустолово-Суходілка,
Новосанджарського району,
Полтавської області.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Захистіть мене, товаришу міліціонер, он він лізе битися.

ЧОМУ СМІЯЛИСЬ ШКОЛЯРІ

Надписи на Київському поштамті рясніють помилками: «посилки з об'явленою **ціннестью»**, «прийом телеграм **по авансам»**, **«зверх** зазначеного збору», «пишіть **правільно** адресу» і т. д., і т. п.

На поштамті Київському сміхом
Лунко заливались школярі:
— Гляньте-но! Справжнісінька потіха!
Ой, які ж химерні писарі!

Треба б тих «грамотіїв вусатих»
Запросить до школи на урок —
Закликають «правільно» писати,
А в самих не злічиш помилок.

Ю. КРУГЛЯК.

Чудеса в решеті

СОЛОДКА ЗАПИСКА

У Березино, у тамтешню торговельну організацію, прийшла записка:

«Повідомляємо, що за № 013/1915 ми направили Ізмаїльському консервкомбінатові рознарядку на відпуск продукції, за якою Вам виділено:

1. Овочевих консервів — (риска), 2. Соку томатного — (риска), 3. Повидла — (риска), 4. Джему — (риска)...»

А внизу підпис:

«Заступник керуючого Одеською конторою «Укроптбакалія» К. ХРАМОВ».

Одним словом: сюди риска, туди риска — от і вся записка.

Щоб писати й розсилати
Такі чудасії,
Треба вихилити добру
Пляшку «бакалії»!

КІНЬ ЧИ КАБАН?

У колгоспі «Україна», Коростенського району, Житомирської області, загинув кабан. Кабан, як і належить порядній тварині, був застрахований. За нього, на підставі відповідного акта, органи Держстраху повинні виплатити відшкодування.

Так ото за встановленою формою склали того акта, потрібними підписами ствердили та й до ветфельдшера Ходаківського ветпункту Руденка К. П. подалися

Розітнувши загиблу тварину, той прийшов до висновку і чорним по білому написав:

«Мерин по фізіологічній старості під час роботи захворів емфіземою легень, від чого і загинув».

Цікаво, в якому ж фізіологічному стані під час роботи був ветфельдшер Руденко К. П., коли він не зміг відрізнити кабана від коня?

Про ласих на ковбаси

Є такі люди, що тільки на щабель вище стануть, так з старими приятелями одразу на «ви» переходять.

Та не такий Мойсей Йосипович Білгородський. Тільки-но він став головою райспоживспілки в Комсомольську, відразу ж гукнув:

— Гей, хто ласий на ковбаси, до мене!

Першими відгукнулися з Бершаді Мільман з жоною Зіною. Посадив їх Білгородський: чоловіка — директором чайної, а жону Зіну — завідувати цехом, що виробляє ситро.

Земляки Бідний та Зайчик обізвалися дуетом з Козятина. Першому випало завідувати райунівермагом, а другому — бути заготувачем.

— Я осьдечки! — гукнув старий знайомий міліції та карного розшуку Хромов. І став з ласки Білгородського завідувати крамницею.

І пішла робота любо-мило по-сімейному. Один одному співчуває, один одного покриває. За що не візьмуться, то дружно.

Почали, приміром, будуватися. Мойсей Йосипович будує дім двоповерховий. І не денебудь, а в обласному центрі. Там же, на околиці Вінниці, веде будівництво і завторг Лаценко. Коли останній їде машинами до Вінниці по товар, то в першу чергу машини їхнє будівництво обслужать, а потім уже й товар повезуть.

І ліс для будов надходить натуральний. Райспоживспілка має на станції Глухівці свій майданчик з під'їзними шляхами для вивантаження лісу. Коли колгоспам прибуває ліс, його вивантажують на станції Глухівці, а за збереження беруть з колгоспів натурою. До того ж Білгородський розпорядився, щоб бухгалтерія не сушила собі голови прибуткуванням цього «натурального» лісу.

Чого ж тут дивуватися, що сторож Танадайчук, який стереже колгоспний будівельний матеріал, уже три хати спорудив — двом синам і дочці. І керівні товариші не відстають од сторожа. Кого не спитай у райспоживспілці, той і будує, хто для дочки, хто для тещі, а все ж таки «натуральний» ліс не гуляє.

Не гуляють і ласі на ковбаси кадри.

Мільман організував при чайній приватне виробництво і реалізацію ковбас. Навіть спеціаліста привіз аж із Бердичева. Ковбаси у них, якщо вірити накладним, з нічого, з повітря виробляються.

Правда, подейкують, що не одне телятко наклало життям на подвір'ї чайної... А от же не спіймали, не застукали ковбасників на гарячому.

Знову ж таки, кажуть, як приїхав ревізор, то довелося кумпанії викинути у помийну яму не один десяток телячих ніжок, щоб не подумали ревізори про приватну ковбасню в кооперативній чайній!

І Зіна Мільман ініціативу проявила. Ситро з її цеху хоч і каламутне, і з мухами — так зате без фактур продається. Хто знає, скільки його реалізовано і в чиї кишені гроші пішли.

От тепер і подумайте самі, хто ласий на ковбаси, а хто вірний друг!

П. БОЙКО,
М. ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ.

Вінницька область.

Дорогий Перче!

А чи знаєш ти, де коштовний пісок знайдено? Якщо ні, то запам'ятай: між Славутою та Хмельницьким. Честь відкриття належить начальникові будівельного управління № 4 Хмельницького облбудтресту т. Булочникову та начальникові постачання т. Дригайлові.

У тому піску золота немає. Будівельний пісок та й годі. Але якщо його привезуть залізницею до станції Хмельницької і він попостоїть там, стає золотим. За простої вагонів БУ-4 платить стільки штрафів залізниці, що до піску боязко доторкнутися — такий він дорогий.

Останнім часом Булочников та Дригайло почали в такий спосіб переробляти на коштовності залізобетонні панелі, ліс та інші вантажі.

Кому, як не тобі, Перче, слід відзначити на своїх сторінках цих алхіміків!

КЛЕВАНСЬКИЙ — складач поїздів.
ЛЕБІДЬ — вагар,
ЛЕГКИЙ — машиніст.

Ст. Хмельницька.

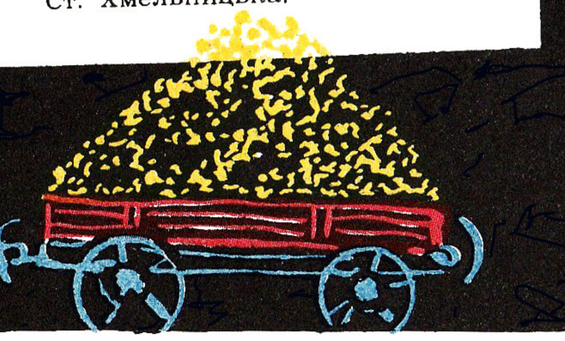

На перший погляд справа, про яку ми мову почнемо, дуже ясна.

Свого часу колгосп «Авангард» склав умову з Полтавською конторою «Укрсільелектромонтаж», щоб вона наше село і колгоспне господарство електрифікувала. Чимало грошей контора у нас взяла — півмільйона карбованців!

Не подумай, Перче, що вона нас підвела. Ні! Монтажники не нас підвели. Вони підвели проводи до ТЕЦ Ланнівського цукрового заводу. Цей завод, згідно домовленості, повинен постачати нам електроенергію.

Він і постачав... аж два тижні!

А тепер у нас ані блисне! Не блискає і в сусідніх колгоспах, які теж чимало грошей на електрифікацію витратили.

Енергії вистачає. Та біда в тому, що адміністрація заводу ніяк не збереться поставити трансформатора на підстанції.

Ось так цілком ясна справа затемнилася...

А ввімкни, Перче, такого рубильника, щоб у нашому селі знову ясно стало.

П. ГОРБЕНКО,
голова сільської Ради.

с. Федорівка,
Карлівського району,
Полтавської області.

Для будівництва вапнозаводу нашому «Міжколгоспбудові» було занаряджено з Донбасу вагон вогнетривкої цегли. Інстанції, які виписували квитанції, щось наплутали, і той вагон потрапив не на станцію Городок, а в Рогатин. А рогатинські керівники обома руками схопили чуже добро і віддали його своїй рембуддільниці. Доки ми допиталися та розібралися, куди заблудив вагон, з цегли лишилися «ріжки та ніжки».

Ми до начальника дільниці Корольова:

— Гроші платіть, — кажемо йому, — раз цеглу вже «освоїли»...

А начальник тільки по кишенях себе ляскає, мовляв, ні шеляга немає, труднощі фінансові переживаємо...

Та ще й посміхається... Можна подумати, що він не дядько, а маленьке дитятко, а вагон цегли — то просто чужа цяцька, яка йому випадково до рук потрапила.

Порадь, Перче, що нам з цим «пустунчиком» робити?

РАШЕВСЬКИЙ,
голова ради Городоцької міжколгоспної будівельної організації.

Львівська область.

Порятуй мене від тяжкої напасті! Скажи мені, чи це я, чи не я — Михайло Григорович Струк? Чи це я працював в Овруцькому ліспромгоспі заправщиком автоколони з 1949 року по 1953? За трудовою книжкою начебто я. Так і печаткою стверджується.

А начальник Овруцького держархіву т. Клоков прислав мені довідку, яка твердить, що я на роботу був призначений, а даних про те, що звільнений, нема. Тут же Клоков радить мені звернутись до Олевського ліспромгоспу.

І пішло, як у темному лісі. Один відповідає: архів ліспромгоспу в Житомирі, другий — в Олевську, третій знову направляє на Житомир.

Так і повернули мені трудову книжку. А довідки не дали. Не знайшлося паперів, які б підтвердили, що я — це я. Зник, невідомо де, весь архів Овруцького ліспромгоспу. Частина є, а частини немає. Саме тієї, де зберігаються відомості про зарплату і всякі інші штатні документи. Нема їх.

Що ж мені, Перче, робити?

М. СТРУК.

Житомирська область.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Голова Холмського ССТ Бажак П. Д. (Арцизький район, Одеської області) знищив дерева, що росли поблизу ССТ. Про це писалося у замітці «Людина без тіні» («Перець» № 6).

Як повідомив голова Арцизького райвиконкому т. Б. Стацишин, Бажака оштрафовано і суворо попереджено за самоправство.

★ «Апетит приходить під час їзди» — у фейлетоні під такою назвою у № 7 журналу розповідалося про те, що керівні працівники Станіславської області незаконно придбали й використовували службові легкові автомашини.

Секретар Станіславського обкому КП України т. І. Кащеєв повідомив редакцію, що це питання обговорювалося на бюро обкому КП України. Бюро кваліфікувало цей вчинок, як грубе порушення партійної і державної дисципліни і суворо попередило голову облвиконкому Кайкана П. Ф., голову облпрофради Майбороду О. К., колишнього начальника облуправління лісового господарства Шмагуна П. П.

Рішенням бюро в організаціях та установах області вилучено 30 незаконно придбаних автомашин. Зокрема, вилучено дві автомашини в обласному управлінні сільського господарства, а також автомашину «Волга», незаконно придбану т. Шмагуном.

★ Одеський завод ім. Тельмана випускає гасові лампи поганої якості. Про це у «Перці» № 8 було вміщено замітку «Загорілася...»

Начальник Одеського облуправління місцевої промисловості т. Ликутін повідомив, що головному інженерові заводу Файнгершу та начальникові ВТК Самсоновичу за випуск бракованої продукції оголошено сувору догану з попередженням. Директорові заводу Капуці зауважено і запропоновано посилити контроль за якістю продукції.

★ У «Перці» № 9 було надруковано фейлетона «Карабутові кишені» про те, що побутові підприємства м. Глухова незадовільно обслуговують населення, а облпромрада нічим тим підприємствам не допомагає.

Після виступу «Перця» правління Укрпромради зобов'язало Сумську облпромраду вжити заходів до рішучого поліпшення побутового обслуговування населення. З цією метою облпромраді додатково виділено на 1959 рік 1 мільйон карбованців капіталовкладень, 2 автомашини, 25 швейних машин, а також потрібні матеріали та сировину.

★ У тому ж номері журналу, в замітці «Хто паяє, а хто чхає...» розповідалося про те, що в новозбудованому будинку по Тургенєвській вулиці № 2 (м. Київ) розмістили зубопротезну майстерню, газові відходи з якої проникають у квартири мешканців.

Як повідомило редакцію санепідуправління Міністерства охорони здоров'я УРСР, зубопротезну майстерню найближчим часом буде переведено з житлового будинку до спеціального приміщення, ремонт якого вже закінчується.

Мал. З. ТОЛКАЧОВА

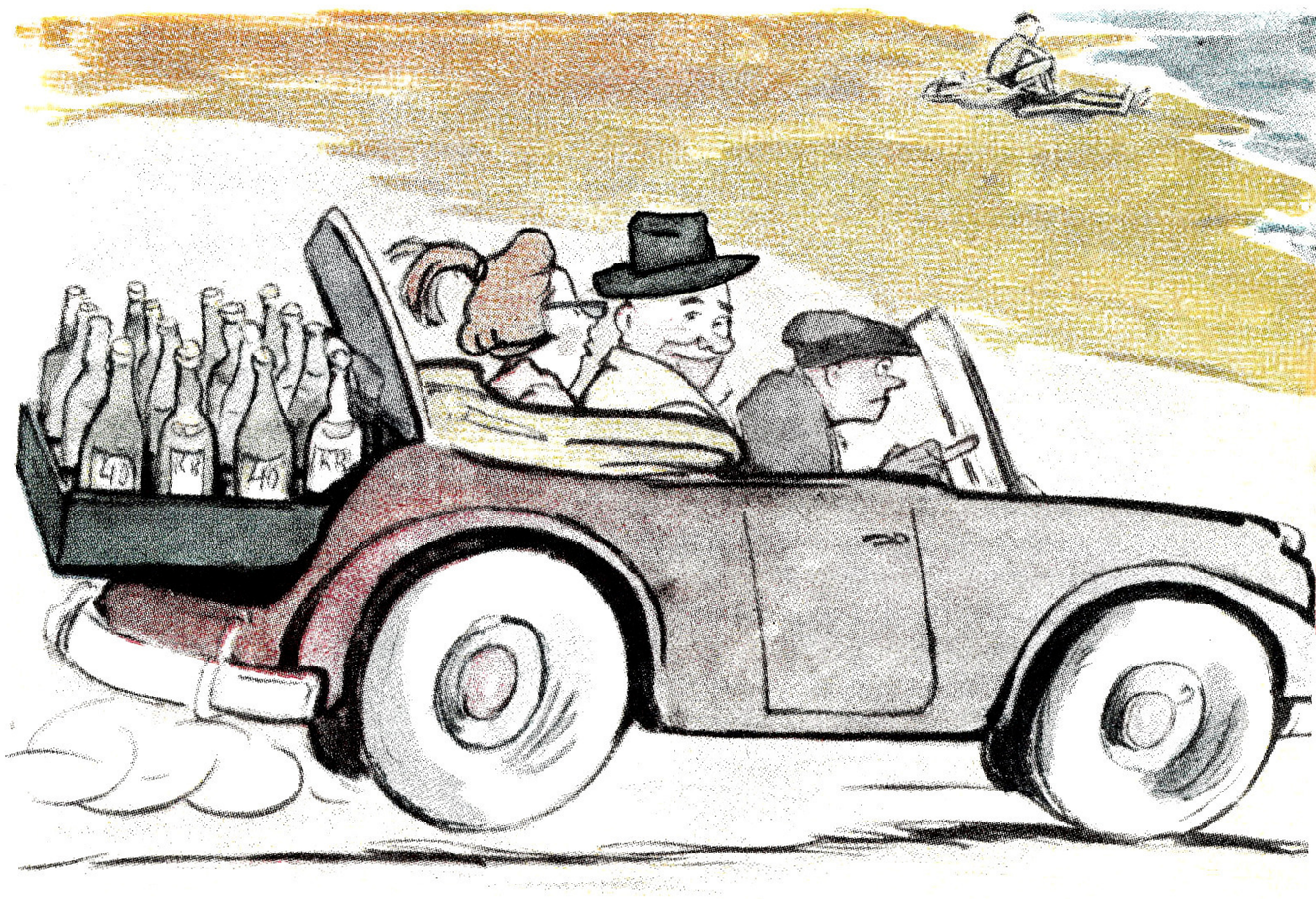

Малолітражка.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, вул. Леніна, 19. Тел. 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 19 (414) (на украинском языке). Підписано до друку 18. IX. 1959 р. Папір 70×108 1/8=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 07643. Друкарня видавництва «Радянська Україна». Київ, вул. Анрі Барбюса, 51/2. Зам. 5019. Тираж 225 000 прим.

Відсканував Іван Толокньов, опрацював Олег Леськів http://perec-ua.livejornal.com

Мал. В. ЛИТВИНЕНКА

МОЖЛИВИЙ ВАРІАНТ
БОННСЬКО-ПАРИЗЬКОЇ ЄДНОСТІ